

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

18. Quænam insit in fabulis veritas?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

quàm Orcina arte factum videatur; neque circa porcum aliqua mutatio, sed in sola Aiæcis imaginatione tunc facta est. At quando pro Simone Mago aries decollatus est, à Nerone atque aulicis omnibus visus est is Simonis schemate. Circumposuit illi igitur dæmon corpus aliquod, non organicum, sed merè phantasticum, ut etiam eum fecisse, cum generis nostri auctori Adamo, & Reparatori Christo apparuit, docent S. Thomas & D. Bonaventura. Cuiusmodi corpora ex aëre cum, vel alia materia conficere posse diximus. Quamvis autem aër, ob raritatem suam, omni colore & figura careat, contractus tamen, & condensatus varias formas & colores recipit: sicuti cum nubes in aëre montes, naues, equites, & instructas nonnunquam acies repræsentant. Illud quæri potest, quo modo, si talia non sunt vera animalium corpora, voces articulatas in ijs dæmones expriment? An non enim oratione mentis sensa explicare soli homini à natura datum est? Respondeo, malignos spiritus, sicut non vera assumunt semper animalium corpora, ita neque veras voces edere. Cum enim vox ab Aristotele definiatur, operatio animæ facta ex allisione aëris attracti ex pulmonibus, & per arteriam asperam expirati, dæmonesq; & anima destituti sint, & neque pulmones, neque arteriam habeant, neque corpori huiusmodi organis instructo assistant, non veras voces proferunt, sed veris similes, eo ferè modo, quo si tubicen artem suam bene callens, tubæ beneficio, humanis vocibus similes sonos exprimit; aut quo, per hydraulica opera vidimus audiuimusq; Salisburgi in nobilissimi celebratissimiq; horti æstiuo palatio omnis generis auium voces cantusq; ad viuum exprimi. Longè doctior artifex est diabolus, cuius ingenium longè accuratiùs potest, quàm vlli Dædali, voces & linguas animalium æquè ratione præditorum, ac destitutorum imitari.

Quæ ex fabulis proferuntur, vno verbo cadunt, si dicantur fabulosa. Et quidem quod ad Vlyssis & Diomedis socios, atque Luciani, Apuleiæ Asinum aureum attinet, vera an fabulosa sint, non immeritò dubitat D. Augustinus, & Francis Victoria, Aureus doctor S. Chrysostomus Vlyssis co-

S. Thom. 1 p.
q. 51. art. 2.
S. Bonavent.
in 2. d. 8. 2. 2.
quæst. 2.

XVIII.

S. Augustin:
lib. 18 de ciu.
Dei Frane.

S ffff 3

mites

Victoria re-
lectio 12.

mites putat in suos transformatos esse à malefica Circe, quia in voluptatum sordibus, tanquam porci in cœno volutati, & suis quasi similes, non natura, aut figura, sed vita & moribus affecti erant. Apuleium verò Ludouicus Viues asinum factum scripsisse existimat, non quòd hoc ei contigerit, sed vt ficto casu tam mirabili narratio legentium, vel audientium animos in admirationem raperet, lectioq; iucunditate maiori, ac lepore illorum mentes pasceret, qui Milesijs fabulis delectantur. Neque verò necesse est, vt omnibus illis, quæ aliorum sermone, vel scriptis accepimus, fidem adhibeamus, cum, vt iure miratur Plinius, eò Græca credulitas processerit, vt nullum tam impudens mendacium sit, quod teste careat. Quanquam sub multis fabularum inuolucris viri doctissimi multa olim ad mores spectantia exprimere, & velut hieroglyphicè depingere voluerunt. Lycaonem in lupum conuersum scribit Ouidius? ob nominum id fecit affinitatem, λύκος enim Græcis lupum significat; itemq; ad feram regis crudelitatem, qua aduenas & hospites immani scelere trucidauit, declarandam. Hecubam in canem mutatam esse perhibent? Nempe sicut rabidi canes hominem moribus venenatis inuadunt, laedunt, lacerant, sic illa malorum pondere pressa, & oppressa, ac rei indignitate victa, victores Græcos conuiciorum & maledictorum aculeis momordit, proscidit, dilaniauit. Midæ aures in asinas abiisse aiunt? ita eius deprauatum aurium iudicium & stolidæ præcordia mentis insinuant, qui Panis fistulam solus omnibus dissentientibus citharæ Apollinis, hoc est, iniqua æquis, & mala bonis solebat anteferre. Poëta igitur, si vera carminibus suis inseruerunt, de ijs mutationibus locuti sunt, quas nos supra dæmonum arti concessimus; si autem fabulas excogitauerunt, sub umbris mores hominum describere voluerunt, quibus nihil contra nostram sententiam astruitur.

XIX.

Procliuè autem est astimare, cur vel hanc potestatem monstra ex hominibus faciendi generis humani inimicis toties permittat Deus. Nam in primis naturales illis vires suas reliquit, vt etiam in damnatis apparerent beneficia, quibus eos ab initio cumulauit. Quanto plus acceperunt, tanto fuerunt ingra-